

SUOMEN KIRJASTOSEURA
FINLANDS BIBLIOTEKSFÖRENING
FINNISH LIBRARY ASSOCIATION

Suomen kirjastoseura ry
Runeberginkatu 15 A 6
00100 Helsinki
puh. 044-522 2941
info@fla.fi

LAUSUNTO 13.11.2015

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖLLE

ASIA: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta (lainauskorvauksen laajentaminen yliopisto- ja ammattikorkeakoulukirjastoihin), OKM/69/010/2015

LAUSUNTO

Yleisesti

Suomen kirjastoseurassa kannatamme esityksen tavoitetta saattaa oppikirjojen ja tieteellisten teosten tekijät kaunokirjallisuuden tekijöiden kanssa samaan asemaan. Lainauskorvaus perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2006/115/EY, vuokraus- ja lainausdirektiivi. Suomessa asiasta säädetään Tekijänoikeuslain (404/1961) 19 §:n 4 momentissa.

Lakiesityksen aikataulu

Haluaisimme kiinnittää huomiota lakiesityksen aikatauluun. Lakiesityksen mukaan ”korkeakoulukirjastot muuttaisivat lainausjärjestelmiään siten, että järjestelmä kerää korvauksen maksamista tarvittavat lainaustiedot vuoden 2016 alusta lähtien”. On hyvin epätodennäköistä, että tarvittavat tietojärjestelmien muutokset voidaan suunnitella ja toteuttaa tällä aikataululla. Olisi toivottavaa, että siirtymäaika tekijänoikeuskorvausten raportointiin liittyen olisi vuoden 2016 loppuun saakka.

Lainauskorvausten rahoitus

Lainauskorvauksiin tarvittavat varat tulee löytää valtion budjetista eivätkä ne saa vaikuttaa suoraan eivätkä välillisesti korkeakoulukirjastojen resursseihin tai kirjastoalan valtion rahoitukseen.

Lainauskorvauksiin liittyen haluamme myös painottaa, että valtion rahoitusta eri sektorien kirjastopalvelujen edistämiseen tarvitaan jatkossakin. Tekijöille suunnatut lainauskorvaukset ovat tärkeitä ja niiden rahoitus pitää turvata erikseen.

SUOMEN KIRJASTOSEURA
FINLANDS BIBLIOTEKSFÖRENING
FINNISH LIBRARY ASSOCIATION

Lainauskorvausjärjestelmät ja tekijöiden korvaukset eivät saa vaarantaa kirjastojen kansalaisille, opiskelijoille ja tutkijoille avointa ja maksutonta kirjastotoimintaa.

Lainauskorvausten maksamiseen liittyvien tietojen raportointi

Nykyisellään yleisten kirjastojen kautta tapahtuvien lainojen lainauskorvausten tilittäminen tekijöille perustuu kirjastoista saatavaan otokseen koko maan lainauksesta. Lakiesityksessä kuitenkin esitetään kirjastokohtaista raportointia.

Lakiesityksen perusteella on epäselvää, miten lainatiedot jatkossa raportoidaan eri kirjastosektoreilla. Yleisten kirjastojen osalta päädyttiin aikoinaan otantamalliin, koska kirjastokohtainen raportointi osoittautui mahdottomaksi toteuttaa olemassa olevien resurssien ja järjestelmien puitteissa.

Yleisten kirjastojen osalta raportointijärjestelmän muuttaminen kirjastokohtaiseksi vaatisi huomattavia resursseja ja mahdollisesti muutoksia tietojärjestelmiin.

Helsingissä 13.11.2015

Rauha Maarno
Toiminnanjohtaja, Suomen kirjastoseura ry